

בעזהש"ת

דברי אלקים חיים

ממרוך אדמו"ר עט"ר שליט"א

ויגש תשפ"ו
גליון החמש מאות

הוצאת זכרון שלמה
לעילוי נשמת הרה"ח שלמה
בהרה"ח מאיר מאשקאוויטש ז"ל

תוכן הקונטרס

דברות קודש

דברי אלקים חיים - ס"ג חיי שרה תשפ"ו
 דברי אלקים חיים - ס"ג תולדות תשפ"ו
 נועם שיח - ליל ש"ב וישלח תשפ"ו

דא"ח לפרשת ויגש

ס"ג שנת תשפ"ה

אורח סלולה

בסדר עבודת היום (מב)

- תפילה (כח) | תפילה במתינות (ב)

ואלה יעמדו על הברכה שנדבה לבם להחזקת הוצאת דא"ח ממרן אדמו"ר שליט"א

הנהלת איגוד מוסדות ויזניץ בארה"ק

הרה"ג ר' חיים בעק שליט"א
 לברכה והצלחה בכל הענינים

הרה"ג
 ר' יעקב יהושע ענגלאנדער שליט"א
 ראש ישיבת מחנובאק בעלזא
 לברכה והצלחה בכל הענינים
 ולע"נ אמו
 מרת שרה ב"ר אלקים געציל ע"ה
 ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ הרה"ח אהרן קלמן
 ב"ר יצחק משה כהנא ז"ל
 ולע"נ הרה"ח אברהם
 ב"ר נח צבי איילענדער ז"ל
 ת.נ.צ.ב.ה.

הר"ר יהודה לייב שטרן הי"ו
 בעל קיטרינג 'בית מאיר'
 לברכה והצלחה בכל הענינים

הרב חיים זאב ויזל הי"ו
 הרב יוסף מאיר שטרן הי"ו
 לרגל אירוסי צאצאיהם
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח מרדכי פריד הי"ו
 הרה"ח חיים וייס הי"ו
 לרגל נישואי צאצאיהם
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח חיים מאיר ברלין הי"ו
 לרגל נישואי הבן
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח ישעי' יוסף שטרן הי"ו
 הרה"ח שמואל כהנא הי"ו
 לרגל נישואי צאצאיהם
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח יעקב מנחם ברגר הי"ו
 לרגל נישואי הבת
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח פנחס גרינפלד הי"ו
 לרגל נישואי הבת
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הר"ר משה אדלר הי"ו
 לרגל הולדת הבת
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח יוסף ויטמן הי"ו
 הר"ר משה ויטמן הי"ו
 לרגל שמחת החלאקה לבנו - נכדו
 היניק שלמה זלמן נ"ו
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

לעילוי נשמת
 הרה"ח משה ב"ר חיים הרטשטיין ע"ה
 הרה"ח יצחק ב"ר אריה יהודה קמפנר ע"ה
 נתרם ע"י בנו/חתנו
 הרה"ח גדליה דוד הרטשטיין הי"ו

הר"ר יחיאל מיכל אונגר הי"ו
 הרה"ח משולם פייש אונגר הי"ו
 הרה"ח יוסף מרדכי פריד הי"ו
 לרגל הולדת הבן הנכד
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח חיים מאיר גייגר הי"ו
 לרגל הולדת הנכד
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הר"ר יצחק צבי פוגל הי"ו
 לרגל הולדת הבן
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הר"ר שמעון פלברבוים הי"ו
 לרגל הולדת הבן
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הר"ר משה ריבלין הי"ו
 לרגל הולדת הבן
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הר"ר יעקב הייגר הי"ו
 לרגל הולדת הבת
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

הר"ר יעקב יצחק אקער הי"ו
 לרגל הבר מצוה לבנו
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

לעילוי נשמת
 הרה"ח יואל צבי ב"ר יצחק ז"ל
 נדבת בנו
 הרה"ח משה יוסף רוזנר הי"ו

לעילוי נשמת
 הרה"ח אברהם יוסף
 ב"ר אהרן יצחק ז"ל וייס
 נדבת בני משפחתו שיחי

הרה"ח יחיאל יהושע דונט הי"ו
 הרה"ח יואל גרינבוים הי"ו
 לרגל נישואי צאצאיהם
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח שמעון טויסיג הי"ו
 הרה"ח אליעזר זוסיא טאבאק הי"ו
 לרגל נישואי צאצאיהם
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח יעקב הס הי"ו
 הרה"ח אלקנה הלוי פרנקל הי"ו
 לרגל נישואי צאצאיהם
 יזכו לרוות נחת מכל יו"ח

הרה"ח יעקב יהודה דסקל הי"ו
 לרגל הבר מצוה לבנו
 יזכה לרוות נחת מכל יו"ח

דברי אלקים חיים

ס"ג פרשת ויגש תשפ"ה - נתניה יצ"ו

מוסתר. עפ"ז זיאר דזרי יחזקאל דזרי התרגום, דיוסף הלדיק היה לריך לדבר עם אחיו קשות כדי שעי"ז יתוקן ענין מכירתו, אולם חשש שמא יש לו נגיעה עצמית, על כן התחכם וחשיב מה דמליל להון, שלא ידבר מתוך כעס וחמה, ולכל יחשוב לתועלת עצמו כלל אלא לשם שמים, וזה כונת התרגום, ע"כ.

מאמרו של דזרי יחזקאל נורא הוא מאוד, על האדם להרגיל את עצמו במדה זו, אשר גם אם מאן דהו הקניטו והרע לו אל יאצד עשתונותיו וידע שהכל מאתו יתצרך. וי"ל דלזה הסמיך הרה"ק משינוא את מאמרו של העבודת ישראל דהאדם המחדיר בקרבן אשר ה' מלכותה קאם לעלם, הקצ"ה עשה עושה ויעשה את כל המעשים, יודע שחברו אינו יכול לעשות לו מאומה ואינו צא לידי קטטה ומריצה. וכבר בארתי דזהו הטעם שאומרים פסוק זה בתפילה שנים מקרא ואחד תרגום [מה שאין קן בשום פסוק אחר] כדי להחדיר

וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד. ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה (מז, כז-כח). זקני הרה"ק דזרי יחזקאל משינוא זי"ע (פרשת מקץ ד"ה וירא יוסף) מפרש הכתוב (בראשית מז, ז) ויתנכר עליהם וידבר אתם קשות, ותרגם אונקלוס וחשיב מה דמליל להון, ולכאורה אין זה התרגום הנכון, ופירש בהקדם דזרי העבודת ישראל (אבות א, יג) על הכתוב (שמות טו, יח) ה' ימלך לעולם ועד, ובתרגום ה' מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיא, ולכאורה ימלך היינו לעמיד, ודזרי התרגום ה' מלכותה קאם היינו צהוה. ופירש שם דהתרגום אינו מתרגם רק המילים כפשוטם אלא מתרגם לפי הענין, דהנה הקצ"ה מלא כל הארץ כבודו, אלא שבזמן הגלות הוא בהסתר ולעתיד לצוא יתגלה לעין כל, ולכן המקרא שהוא צחי' התגלות פירש ה' ימלך לעולם ועד היינו לעמיד יתגלה מלכותו לעין כל, אצל התרגום שהוא צחי' הסתר פירש ה' מלכותה קאם כי גם עתה מלכותו קיימת אלא שהיא

זו היתה עצודתו של יעקב חצינו ע"ה, ומרומו במאמר הכתוב (בראשית לג, יז) ויעקב נסע סכתה ויצן לו בית ולמקנהו עשה סכת. יעקב חצינו היה איש תם ישב אהלים (בראשית כה, כז), והיינו שהיה ענו, כפי שפירש זקיה"ק האהבת ישראל זי"ע (ליקוטים אות כט) את מאמר הכתוב (דברים יח, יג) תמים תהיה עם ה' אלקיך, ע"פ אמרם ז"ל (מגילה כט.) האי מאן דיהיר בעל מוס הוא, וזהו תמים תהיה, כאשר תהיה תמים תוכל להיות עם ה' אלקיך, ע"כ. וזהו ויעקב נסע סכתה, כיון שהיה ענו כנ"ל התנהג באחדות עם הזריות כענין חג הסוכות הנ"ל, וגם למקנהו עשה סכת, לימד גם את בני ביתו והקוצצים אותו להתנהג גם הם באחדות עם כל אחד ואחד. וכאשר חדורים היטב שהכל רק מאתו יתצרך ומסתכלים כלפי מעלה, יכולים להיות תמיד בשמחה, יעקב"צ במילוי גימ' תשמ"ח.

ענין זה על האדם לחקוק היטב בקרבנו, ומרומו במאמר הכתוב בהפטרות השבוע (יחזקאל לו, יז) ו'קרב א'תם א'חד א'ל א'חד ל'ך ל'עך א'חד ו'היו ל'אחדים צידך הר"ת גימ' ח"ק עה"כ, פסוק זה מרמז לענין האחדות לקרב אחד אל אחד עד שיהיו כולם לאחדים צידך (יעוין לקוטי אמרי חיים, סוכות), ענין האחדות יחקוק האדם היטב על לוח לבו, גם אם יש דין

בקרבנו ענין זה שגם אם אין נראה בעליל שהקב"ה מלא כל הארץ כבודו, עם כל זאת יש לדעת אשר ה' מלכותה קאם לעלם גם עתה.

והנה אי' מזקיה"ק האמרי צרוך זי"ע (ספה"ק אמרי צרוך, ויגש) דנסיעה אל הצדיק בפרשת ויגש הוא צחי' חג הסוכות, ומרומו בפסוק כי איך אעלה אל אבי, אעל"ה נוט' א'תרוג ע'רבה ל'ולב ה'דס, ע"כ. וי"ל דמרומו כאן ענין הנ"ל, דידוע אשר ארבעת המינים מרמזים על ענין האחדות, נכטוינו ליטול מין אשר יש בו טעם וריח, יש לו טעם וריח אין בו, יש לו ריח ואין בו טעם, אין בו לא טעם ולא ריח ומאגדים אותם יחד, ואף שהאחרוג חשוב מכולם ועליו מוזילים ממון רב לא תועיל נטילתו כלום אלא עם שאר המינים. אמנם כדי להגיע לזה נדרש ענין הסוכה, כאשר יוצאים מן הבית חונה תחת כיפת השמים, אין שום מחיצה מצדלת בין האדם לצורא ית"ש וחוסים צלילא דמהימנותא, אזי יודעים שהכל מאתו יתצרך וניתן להיות באחדות עם כל איש ישראל ענין זה יטול האדם עמו לכל ימות השנה, גם אחר עבור ימי החג ידע שהקב"ה רואה אותו בכל עת ובכל שעה, וגם האדם רואה את השמים ומעורר את לבו להתקרב אליו יתצרך.

(אבות ו, ג) **אין טוב אלא תורה**, ופירש זקיה"ק **האמרי חיים זי"ע** (ספה"ק אמרי חיים, אין טוב שיהא האדם עוסק רק בתורה אלא נדרש לשלב עמה גם הנהגה ראויה במדות טובות, ע"י הענוה היה קרוב להשי"ת והיה יכול להיות באחדות עם הבריות ולהתנהג במדות טובות, ולכן היה תדיר בשמחה, וישב ישראל בארץ גשן, גש"ן גימ' שמח"ה, ויאחזו בה, כיון שהיה קרוב לאלקיו וידע שהכל מאתו יתצרך היה שרוי תמיד במדת השמחה, ואף בהיותו בארץ מצרים ערות הארץ, והיו עיניהם ולצם סתומים מנרת השעבוד (כדאי' ברש"י שם), גם אז יכלו להתחזק בשמחה. על כל אלו העניינים יפיל אדם תחינה לפני השי"ת שיעזרהו להשיגם, וכן כל דבר אשר נריך יבקש מאת הצורא ית"ש.

יעזור השי"ת שנוכל להחדיר בנו את כל ההשפעות מימי החנוכה, [ידוע שבקדשים הלילה הולך אחר היום, כליל שישי היה זאת חנוכה, וידוע מזקיה"ק **האמרי חיים זי"ע** דיום ו' ויום שבת יום אחד הוא, א"כ עתה מסתיימים ימי החנוכה], אורם של נרות החנוכה ואור התורה הגנוז בהם יזרח על כל אחד ואחד בכלל וצפרט. יושפע עלינו כל מיני השפעות טובות בגשמיות וצרוחניות, ישועות ורפואות. ונוכה לקץ הגאולה ולצנין צית המקדש במהרה צימינו אמן.

ודברים צינו לבין רעהו אין זו סיבה לעורר ריב ומדון, לשם כך יש לנו את חוקי התורה ומשפטיה עם דיינים היושבים על מדין להורות את המעשה אשר יעשון. שמעתי **מאחמו"ר הק' זי"ע** שישב יחד עם **האדמו"ר רבי נחמן מספינקא זל"ל** צדין תורה, פעם אחת הגיעו אליו להתדיין שני גיסים שהיו ידידים ולמדו יחד שיעורי תורה, הם התדיינו ציניהם על סך גדול מאוד, אולם גם אחר שפסקו הצ"ד מה שפסקו המשיכו את הידידות ואת הלימוד המשותף להם. האיש היודע שהכל מאתו יתצרך יכול להתנהג באחדות עם כל אחד ואחד. הנהגה זו יתקוק האדם בקרבו שתהא ניכרת עליו, וממילא תשפיע גם על צניו וצני ציתו שילכו תמיד צדק זו ובשום אופן אל ילאו מן השיטה, וגם אם ילאו ח"ו יחזרו מיד לדרך הישר.

בל זה מרומז במקרא שכתוב וישב ישראל בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד, וסמך ליה ויחי יעקב בארץ מצרים, מאד רומז לענוה [כדשינו (אבות ד, ד) מאד מאד הוא שפל רוח], יעקב אבינו הפרה והרצה את הענוה, ועי"ז ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, י"ז עולה למס' טו"ב, רומז להקצ"ה [עדה"כ (מהילים קלה, ט) טוב ה' לכל], חז"ל אמרו

דברי אלקים חיים

ס"ג פרשת חיי שרה תשפ"ו - מושב אורה יצ"ו

הידועה אשר פעם אחת כאשר הגיע מרן הצעש"ט הק' זי"ע לעיר אחת, נכנס לבית המדרש נאנח ואמר אוי ווי בית המדרש מלא בתורה ותפילה, וכאשר שאלוהו מדוע הינו מתאנח על כך, ענה הלח כל התורה והתפילה נשארו בבית המדרש ולא פרחו לעילא, כי אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא, האיט העושה כל מעשיו בדחילו ורחימו יכול להחדיר גם באחרים את אלוקותו יתצרך.

וזה מרומז במקרא **אברהם** גימ' **רמ"ת**, **זקן** – אין זקן אלא מי שקנה חכמה (קידושין לז:), והיינו יראת שמים עדה"כ (תהלים קיא, י) **ראשית חכמה יראת ה'**, **צימ"ס** גימ' **ק"א** עה"כ, **קו"ף אל"ף** במילוי גימ' **אוצ"ר** רומז ליראת שמים ע"ד אמרם ז"ל (ברכות לג:): אין לו להקב"ה בבית גזיו אלא אוצר של יראת שמים (אהב"י), אברהם אבינו היה עושה את כל רמ"ח המנוות מתוך יראת שמים, ועי"ז וה' גימ' **ל"ב**, היה יכול להשקיע את כל לבו וכוחותיו להחדיר אלוקותו יתצרך באחרים.

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל (כד, א). אברהם אבינו ע"ה פירסם אלוקותו יתצרך שמו בעולם, בכל מקום אליו הגיע במסעותיו היה מפרסם את שמו יתצרך, גם את בניו ובני ביתו חינוך בדרך הזה, וכמאמר הכתוב (בראשית יח, יט) **כי ידעתיו למען אשר ינוח את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'**, וכבר אמרתי לפרש ו'שמרו דרך ה' ר"ת **יו"ד**, האיט המחדיר בבניו ובני ביתו את דרך ה' הוא הינו הנקרא **יו"ד** – יהודי. וזו היתה כל מגמתו של אברהם אבינו, בער בקרבן לגלות את מלכותו יתצרך שמו בעולם, והכניס בזה כוחות עולמים.

בדי לזכות לזה נדרש לעשות כל מעשה מתוך יראת שמים, להיות מחובר ומקושר להשי"ת במשך כל כ"ד שעות היממה, כל מנוחה אשר הוא עושה תהא במחשבה תחילה, הן לימוד התורה והן התפילה תיערך בדחילו ורחימו, כדאי' בזוה"ק (תקו"ז כה:): **אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא**. וכפי העובדה

יש להתבונן היטב כיצד ניתן להחדיר יראת שמים באחרים, כן ראינו אצל יהודים יראי ה' אשר השקיעו הרבה להחדיר צנייהם יראת שמים. ר' הערשיל הלוי זומר ע"ה היה דוגמא של מלמד ירא שמים. שמעתי אשר פעם אחת נכנס יהודי אל האדמו"ר הצית ישראל מגור זי"ע ושאל האם יקבל עליו משרת מלמד שהציעו לו, ענה לו הצית ישראל בויזניץ יש מלמד בשם הערשיל זומר אם תוכל להיות מלמד כמוהו אזי הינך יכול לקבל הצעה זו. אין ידוע אם הצית ישראל ראה פעם אחת ר' הערשיל זומר,

אולם ידע שהוא הינו דוגמא של מלמד ירא שמים^ה.

יש להעמיד מלמדים כאלו שלמד לימוד התורה יחדירו בתלמידים גם יראת שמים, היונים בקשו להשכיחם תורתך, שישכחו שהתורה היא תורת ה', ועל כך יש ללחום כנגדם להחדיר יראת שמים בתלמידים, שיוכלו להכיר עליהם אז דא וואוינט א יוד, וכפי שפירש הרה"ק רבי משה לייב מאסאקוב זי"ע הכתוב (שמות יב, כג) ופסח ה' על הפתח, אשר הקצ"ה פסח ורקד על צמי צני ישראל בשמחה עצומה דא וואוינט א יוד.

א. הרה"ק רבי יודאלי זי"ע התבטא על ר' הערשיל שהוא איש ישר, א גראדער מענטש. שמעתי מר' חיים מנחם גרינברגר ע"ה, אשר בראדאוויץ עיר מגוריו היה ידוע שישנם שני בחורים מיוחדים במינם, האחד הוא ר' הערשיל זומר, והשני הוא הבחור ישראל אריה אייזיקסון ע"ה [אשר נפטר בין כסה לעשור בשנת תשי"ב, וזקיה"ק התבטא עליו 'ער איז א נפש יקרה', והורה להטמינו בסמיכות לאוהל. ר' הערשיל היה מלמד דרדקי בת"ת ויזניץ בירושלים, פעם קיבל הצעה לשמש בת"ת אחר, והלך לשאול את זקיה"ק על כך, וזקיה"ק ענה לו שהילדים צריכים לראות מלמד כמוך. ר' הערשיל בענוותנותו לא הבין את תשובת הרבי, ופנה אל הרה"ק ר' יודאלי זי"ע שיפרש לו את כוונת זקיה"ק [חסידים אמרו על ר' יודאלי שהוא משמש כפירוש רש"י על האמרי חיים]. ר' יודאלי התרעם עליו: וכי אינך מבין?! הרבי הורה לך להישאר בויזניץ. ר' הערשיל היה איש שאין בנמצא כמוהו...

דברי אלקים חיים

ס"ג פרשת תולדות תשפ"ו - בביתו נאווה קודש

לחפש אחר שידוך לקח מכל הבא לידו ולא בדק את השידוך כראוי, אבל יעקב היה איש תם, א ערנסטע מענטש, ישב אהלים, טרם שניגש לנטוע את אהלו ולהקים בית בישראל התיישב הרבה בדעתו, בדק ובחן היטב את הדבר שיוכל להעמיד דורות ישרים ומבורכים. ומאידך גיסא יעקב מרמוז על מדת הענוה [עדה"כ עקב ענוה (משלי כב, ד)], בחיפוש אחר שידוך נדרש מדת הענוה, ישנם המחפשים אחר שידוך שיתאים להם, ברצונם להשתדך עם מחותן חשוב ונכבד פלוני דוקא, והשידוך נדחה ומתעכב עד שהבן מתבגר מאוד, ולכן יש להחזיק במדת הענוה שלא להתעכב יותר מדי.

הנני מעורר על ענין זה מתוך כאב לב, וכפי שאמר זקיה"ק האהבת ישראל זי"ע, כאשר שאלוהו מדוע מדבר על עצמו דיבורי גנאי והלא הציבור ממילא אינו מאמין לדברי הרבי, ענה אמנם יודע אני שאין מאמינים לי

ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים (כה, כז). י"ל דהכתוב מרמוז על הדרך שבה אדם צריך לחפש אחר שידוך לבנו או בתו, דהנה האדם צריך להתיישב הרבה בדבר, הן מדובר בהקמת בית בישראל, על כן אל ימהר לגמור שידוך כלשהו מן הבא בידו, אלא יבדוק ויברר היטב מה הוא השידוך המתאים לבנו או לבתו, כל הצעה שהגיעה אליו יבחון אותה היטב בכובד ראש. שידוך צריך להיות א ערליכע, תורה'דיגע, חסידי'שע שידוך, כדי להעמיד את הבית על הדרך המסורה לנו מדור דור". ומאידך יש לראות שלא לדחות את הדבר ולהמתין יותר מדי, כי לדאבון לב במקרים רבים כאשר הדבר נסחב יותר ויותר אזי לבסוף מוכרחים לקחת שידוך מכל הבא ליד ובלבד שיוכל להקים בית בישראל, ואחר כך ההורים בוכים ומצטערים על כך.

וזה מרומז במקרא שלפנינו, עשו היה איש שדה, לא היה איש רציני, וכאשר בא

א. וכאן המקום לעורר אודות הפאות הארוכות שלא היה בדורות הקודמים. סיפר לי מאן דהו, שפעם אחת השתתף האדמו"ר הבית ישראל מגור זי"ע בשבע ברכות לאחד ממקורביו, והבחין שהכלה חובשת פאה ארוכה, אזי קרא לאביה ולחמיה ואמר להם א לאנגע שייטל איז טרף, וביקש שיודיעו זאת לכל הקהל, א לאנגע שייטל איז נישט אויסגעהאלטן. לפעמים הורים אומרים לבנם שאין זה נורא אם ישא אשה החובשת פאה ארוכה, אין זה נכון, הדבר מפריע לבנין הבית, א שטוב דארף זיין אינגאנצן ערליך און חסידיש.

שלא להתעכב זמן רב יתר על המדה, כי כאשר מתעכבים יותר מדי איז זייער ביטער, מען ליידט פון דעם. לבי מלא חמלה על הורים כאלו אשר אינם יכולים למצוא שידוך הגון לבנם מחמת שהתעכבו יתר על המדה.

הנני אומר את דברי אלה הן להורים והן לבחורים, על כולם לדעת זאת היטב שלא לאחר את הזמן יותר מדי. א שידוך טאהר מען נישט כאפען און מ'טאהר נישט שלעפען. וכמובן שיש להתפלל ולבקש מאת ה' שיעזור למצוא שידוך הגון. ואבקש לפרסם את הדברים לכל הקהל.

י"ב"ה הנני מתעתד לנסוע לארה"ב לשמחת נשואי שני צאצאים, ואבקש להעתיר בעדי לנסוע לשלום ולחזור לשלום. כן יש להתפלל בעדי לרפואה שלימה, שאוכל לחזור לאתני וליהנות משמחות הצאצאים, עלי לעבור עוד טיפולים למען בריאותי השלימה ואקוה שיעברו כולם בשלום.

השי"ת ודאי יעזור שיתרבו השמחות בבתי בני ישראל, ויושפע עלינו שפע רב בגשמיות וברוחניות, ונזכה לראות בבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

אך בכל זאת כשהנני מוציא את כאב לבי אזי רווח לי. גם אני מדבר מתוך כאב לב, וממילא רווח לי. לפעמים אנשים באים אלי לשאול על שידוך, והנני מזרז אותם לגמור שידוך בהקדם כי לבסוף יצטרכו להתפשר עוד יותר מכך, אולם הם עדיין מתעקשים לברר עוד או להמתין על הצעה אחרת וכדו', בנתיים הבן מתבגר יותר ויותר, עד שכעבור שנתיים ימים הם חוזרים אלי ואומרים אני כבר מיואש לגמרי, דער רבי זאהל מיר געבן עפעס א הצעה ובלבד שאוכל לגמור שידוך כלשהו, והלא הוא אשר אמרתי להם שלאחר ימים הם יצטרכו להתפשר על כל שידוך שיבוא לידם.

ישנם רבים המזלזלים בדבר, זיי האבן נישט דעם קאפ אויפן פלאץ להבין את הנדרש כדי להקים בית בישראל. לפעמים אנשים אומרים לי רבי איך בין א ערנסטע מענטש, אינני מברר יותר מדי, אכן כן הוא, אולם הוא חפץ אך ורק בשידוך מסוים מאוד ורוצה שיהיה כך וכך וכך, ועל כן דוחה הצעות רבות, זה לא מתאים לי וזה לא מתאים לי וכו' וכו', אכן ישנם אנשים חשובים, בנן של קדושים, ומובן שמבקשים להשתדך עם שידוך המתאים להם, אכן שידוך צריך להיות מתאים, אך יש לראות

נועם שיח

פנינים, אמרות מהורות וסיפורי צדיקים

מתוך ליל שב"ק פרשת וישלח תשפ"ו - מושב אורה יצ"ו (א)

סיפרה דודתי מרת **ציפורה** ע"ה כי אחר ה'סטראק', כשמצב בריאותו היה קשה מאוד, ופרופ' אשכנזי - שטיפל בו אז - העיד כי בבדיקותיו שלו מבחין הוא כי לזקיה"ק מח חריף ושנון.

אשת חבר כחבר

בכ"ב לחודש היא"צ של זקנתי הרבנית מרגלית ע"ה - א"ח זקיה"ק זי"ע, אצל שניהם ראינו הפלגה גדולה במדת האמת שלהם שהיתה נר לרגליהם, היא היתה אשה כשירה תמימה ואמיתית, כל היוצא מפיה היה ללא כחל ושרק.

מעולם לא אמרה על מאן דהוא כי 'אוהבת' היא אותו, האהבה היא רק לחי העולמים. זקיה"ק האמ"ח היה תדיר שולח את נכדיו "לך אל באבי ושאל אותה אויב זי האט דיר ליעב" ... והיא היתה עונה בברכה תמיד 'זאלסט זיין געזונט און שטארק'...

בחפץ כפיה

רבות היתה משוטטת רגליה לאסוף ממון לצדקה, היתה מטפסת - יחד עם מרת רונברג אשת ר' מאיר שלום ז"ל, וכן

בברכת לחיים

לחיים טובים ולשלום. השבוע חל יו"ד של הרה"ק הרבי ר' ברוכ'ל מעז'בוז'ער, ושל המגיד הגדול, ושל אא"ז רבי ברוכ'ל (- ה'אמרי ברוך'), זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל.

וגאלתי והצלתי

היום (ט"ו כסלו) היה יום הולדת זקיה"ק זי"ע. כמו"כ השבוע בכ"א כסלו מציינים את יום הצלתו של זקיה"ק כאשר חלה ב'סטראק' בשנת תשכ"ג.

כאשר אחז זקיה"ק זי"ע בתפילת שחרית בברכת 'גאל ישראל' [היות ובאותו יום היה עלי להתייצב ב'לשכת הגיוס' ביפו, לא הייתי נוכח שם], ניכר עליו איזה שינוי בשפתיו, ברם נשאר עד סיום התפילה, ורק אז פינהו לביה"ח.

בדרך, כשעבר ברחוב אהבת שלום על יד מעונו של ר' מרדכי ברוך גייגר ע"ה, ופגש את בנו ר' אביגדור שלמה שיחי', אמר לו בבדיחותא: ואמר לו "זיי מיך מזכיר ביי דעם פון אויבן" [- ר' מ"ב גר בקומה גבוהה]...

כזאת, ער האט געשטאמט פון אונגארין - א אונגרי'שער בחור, ומעודו לא היה מורגל בכגון דא. אך מיד חזקה עליו פקודת הרבי, ויצא מיד לכתת רגליו לצדקה בבתי הכנסיות שבאזור, ותוך כחדשיים ימים הביא לזקיה"ק 5 פונט, סכום נכבד מאד באותם ימים. אמר לו זקיה"ק: **קענסט דאך יא, לייג דיך אריין אין דעם... פקודתו שמרה רוחו ועסק בצדקה כל ימיו.**

על מנת להושיט תמיכה לנזקקים היה ר' דוד לייב נודד לכל קצוי ארץ לקבץ ממון יד על יד. היה סובב מתוך סדר קבוע שקבע לעצמו כשבכל מקום בואו הכריז בחדוה **'דער שנורר איז דא'.**

מסופר, שבהלווייתו של הגאון בעל 'חזון איש' זצ"ל קיבץ נדבות מן הנאספים לכבודו של אותו גדול, ואיש אחד שהיה עדיין נרעש מאד מפטירת הגאון, בא לכלל כעס וסטר לו על לחיו. פנה רבי דוד לייב משם בהשקט ונחת ולא השיב למחרפו דבר, ואחר דקות מספר שב אליו בניחותא ואמר לו בלא התפעלות: **"דאס איז געוועהן פאר מיר, וואס איז פאר צדקה?"...**

בחודשיו האחרונים כאשר שכב בביה"ח על ערש דוי והגעתי - שאבלחט"א - לבקרו, ביקש ממבקרו, וגם ממנו ביקש, שהיות ומנוע הוא כעת לאסוף צדקה - **שאאסוף כסף ל'צוועק' שלו.**

עם מרת **באבע רבקה דבורה ויז'ניצר** (היא"צ שלה באותו יום) ע"ה - בבנינים רבי קומות בתל אביב וברמת גן ופ"ת, ואוספת ממון לצדקה [אחר פטירת מרת ויז'ניצר הזכיר זקיה"ק זי"ע את מעלתה בדבר הזה (בס"ג ויגש תשכ"ד), **בהזכירו את כח הצדקה שלה במסירות].**

ועד היכן היו הדברים שמעתי מר' **ישעי' שרף עליו השלום**, כי פעם הבחין מחלון ביתו - מול בית זקני זי"ע - בשעות הלילה כי זקיה"ק יצא מדלת ביתו ומסתכל ומחפש דבר מה. מיד יצא מביתו וניגש אל זקני לדעת מבוקשו, נענה זקני **כי הרבנית יצתה לפני כמה שעות לאסוף ממון לצדקה, ובחוץ יהום סער, גשם וקור, והוא עדיין לא חזרה והוא חושש לבריאותה -** ואכן לזמן קצר חזרה ב"ה לביתה.

לעשות צדקה

היום חל היא"צ של ר' **דוד לייב ע"ה**, ר' דוד לייב עצמו העיד בפני כי זקיה"ק האמ"ח הוא ש'עשאו' לגבאי צדקה, **דער זיידע האט איהם געמאכט פאר א 'שנורער'.**

וכה סיפר לי: ביום מן הימים - כשגר עדיין בת"א - קרא לו **זקיה"ק**, ובקשו לאסוף כסף למטרה מסויימת, לרגע כמימרא לא ידע ר' דוד לייב איך יעשה

אורה סלולה

לקט פניני הדרכה בענינים נבחרים
בסדר עבודת היום (מב)

תפילה - כ"ה | תפילה במתינות - ב'

הוא אליהם ונסחף עמהם בלא להתעניין כלל איפה הם עומדים ואפילו כבר אוחזים הם באמצע פסוקי דזמרה. וממילא כשמצטרף אליהם הוא חוטף תפילתו, ויש בזה כמה חסרונות, קודם כל שאינו מתפלל בכוונה כי הרי הוא ממהר ואינו יכול ליישב דעתו, ועוד שמהפך סדר התפילה, ואומר סדר קרבנות אחר התפילה ומהפך את הצנורות, ולפעמים יארע שכמעט שאין לתפילתו דין תפילה בציבור.

עבודת התפילה

אין זו הדרך, אין זו התפילה הראויה - מתוך חיות והתלהבות במתינות ובהשתפכות הנפש אל האלוקים, יש לדקדק על סדר התפילה לא להפוך הצנורות, הגם שלפעמים מתוך שינהג כך יאחר לסדר הכולל ויפסיד, אולם יצא הפסדו בשכרו שירווח מזה תפילה נרצית, וגם ילמד להבא להקדים לתפילה.

סדר תפילה

יש להקפיד לבוא לתפילה בזמן, כי ביותר יש להיזהר שלא לבלבל את סדר התפילה, וכדאיתא ב'באר היטב' (סי' נ"ב ס"ק א') "המגיד הזהיר לבית יוסף לבוא לבית הכנסת בהשכמה כדי שיוכל להתפלל כסדר ולא בדילוג, כי העושה כן מהפך הצינורות (סידור האר"י), והרבה אנשי מעשה נוהגים להתפלל כסדר מטעם זה אפילו אם איחרו לבא לבית הכנסת", ע"כ.

ואכזין דברי לאברכים יקרים המסולאים בפז יושבי אהל, אשר אמנם באמת כל אחד מהם בוודאי חפץ להתפלל כראוי במתינות ובכוונה ובהתלהבות - ורובם ככולם עומדים בזה, אך לפעמים כשיארע אונס כלשהו אשר יתאחר זמן הקבוע לתפילתו, וכמובן כ"א רוצה להגיע לכולל בזמן, וכשבא לביהמ"ד ורואה מנין יהודים מתפללים מיד מצטרף

חשבון התפילה, משתהים הם בלימודם עד אמצע התפילה, ואז 'תופסים' ה'מנין', וטעות בידם, בודאי 'צריך' ללמוד לפני התפילה, אך יש עוד כמה דברים ה'מצטרפים', 'צריך' לומר קרבנות לפני התפילה, 'צריך' להתפלל לאט ובמתינות ואין זה מן הראוי שיחטוף תפילתו, אי אפשר שיהא האחד על חשבון חברו...

מה גם שיתן דעתו שהזלזול בתפילה מגרע מתורתו גם כן, תלמידי הבעש"ט הק' אמרו לפרש מאמז"ל (מגילה כח:): "שמעתתא בעי צילותא", - לשני הצדדים, כי צילותא מלשון תפילה, והיינו התורה והתפילה צריכים זה לזה, העסק בתורה הקדושה מסייע לכוונת התפילה, ומאידך גיסא ללימוד התורה כדבעי למהוי נדרשת עבודת התפילה.

גם מלמדי התינוקות - אי אפשרי שעבודת הקודש שעליהם תהא סיבה לערבב תפילתם, הלא אחריות קדושת הטף עליהם, על כן יזהרו ביותר בהנהגתם להשכים קום, לטבול במקוה טהרה, ולערוך תפילתם כראוי וכנכון, ורק אחר כך ילכו ללמד התלמידים.

אברכים יקרים, קחו עמכם הלאה את הנהגתכם מימי הבחורות, הכתוב אומר (קהלת יא, ט) "שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך", היטיבו לבכם הלאה - מימי הבחורות - בהם התפללתם בחיות ובחמימות, שמרו זאת גם לימים הבאים אחריהם, כאשר עול על צוואריכם ונחפזים אתם לשאר עסקיכם.

זמן תפילה לחוד

עוד אמצא לנכון לעורר על אלו המאריכים בלימוד כהכנה לתפילה - על

מקורות המאמר: שיח"ק סעודת עתיקא קדישא וישב תשס"ו, ליש"ק וירא תשע"ז, נעה"ח שמ"ע תשע"ו, ס"ג שמיני תשס"ו.

יו"ל ע"י

הוועד להוצאת דא"ח

ממרח אדמו"ר עט"ר שליט"א

תורת חיים 6 שיכון ויזניץ ב"ב

טלפקס: 03-9621659

כל הזכויות שמורות

לתרומות ולהנצחות ניתן לפנות למשרדי הוועד

או לפל' 050-4132007